



---

*Документ за разглеждане в заседание*

---

**B9-0323/2023**

5.7.2023

## **ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ**

за приключване на разискванията по изявлението на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно положението в Ливан  
(2023/2742(RSP))

**Кристоф Грюдлер, Оливие Шастел, Дачиан Чолош, Бернар Гета,  
Карен Мелкиор, Натали Лоазо, Хилде Вотманс, Салима Йенбу**  
от името на групата Renew

**Резолюция на Европейския парламент относно положението в Ливан  
(2023/2742(RSP))**

Европейският парламент,

- като взе предвид предходните си резолюции относно Ливан, и по-специално резолюцията от 16 септември 2021 г.<sup>1</sup>,
- като взе предвид своята резолюция от 23 ноември 2022 г. относно насърчаването на регионалната стабилност и сигурност в широкия регион на Близкия изток<sup>2</sup>,
- като взе предвид Евро-средиземноморското споразумение от 30 май 2006 г. за асоцииране между Европейската общност и нейните държави-членки, от една страна, и Република Ливан, от друга страна<sup>3</sup>, както и Новата програма на ЕС за Средиземноморието,
- като взе предвид окончателния доклад на мисията на ЕС за наблюдение на изборите от 2022 г.,
- като взе предвид ангажиментите, договорени в рамките на приоритетите за партньорство между ЕС и Ливан през ноември 2016 г., Конференцията CEDRE (Conférence économique pour le développement, par les réformes et avec les entreprises) в Париж на 6 април 2018 г., рамката за реформа, възстановяване и реконструкция за Ливан (3RF) на ЕС, ООН и Световната банка на 4 ноември 2020 г., Международната група за подкрепа на Ливан на 23 септември 2020 г. и Международната конференция за подпомагане и подкрепа на Ливан на 9 август 2020 г. и 2 декември 2020 г., организирана от Франция и ООН,
- като взе предвид посещенията в Ливан и изявленията, направени след експлозията на пристанището в Бейрут от френския президент Еманюел Макрон, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност Жозеп Борел, председателя на Съвета Шарл Мишел и члена на Европейската комисия, отговарящ за управлението на кризи, Янез Ленарчич,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 7 декември 2020 г. относно Ливан,
- като взе предвид Решение 2021/1277 на Съвета от 30 юли 2021 г. относно ограничителни мерки с оглед на положението в Ливан<sup>4</sup>, в което се предвижда замразяване на финансови средства и икономически ресурси на физически лица, отговорни за тежката финансова, икономическа, социална и политическа криза в Ливан, както и забрана за предоставяне на финансови средства и икономически ресурси на тях и на свързани с тях физически или юридически лица, образувания

<sup>1</sup> ОВ С 117, 11.3.2022 г., стр. 143.

<sup>2</sup> ОВ С 167, 11.5.2023 г., стр. 25.

<sup>3</sup> ОВ L 143, 30.5.2006 г., стр. 2.

<sup>4</sup> ОВ L 277I, 2.8.2021 г., стр. 16.

и органи,

- като взе предвид споразумението на държавно равнище от 7 април 2022 г. между Международния валутен фонд (МВФ) и Ливан за четиригодишен разширен фонд за финансиране за всеобхватна програма за икономически реформи, както и изявлението на ЕС, Обединеното кралство, САЩ, Канада и Япония от 7 април 2023 г., че „година след споразумението на високо равнище с МВФ не се забелязва почти никакъв напредък“,
  - като взе предвид докладите на организацията „ Human Rights Watch“ (HRW) относно експлозията на пристанището в Бейрут, и по-специално доклада от 3 август 2021 г.,
  - като взе предвид Обзора на икономиката на Ливан (Lebanon Economic Monitor) на Световната банка от 1 юни 2021 г. и бързата оценка на щетите и потребностите на Бейрут, изготвена от Групата на Световната банка в сътрудничество с Европейския съюз и Организацията на обединените нации,
  - като взе предвид Решение № 1/2016 на Съвета за асоцииране между ЕС и Ливан от 11 ноември 2016 г. във връзка с постигането на съгласие по приоритетите на партньорството между ЕС и Ливан и предложението за решение на Съвета относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за асоцииране, създаден с Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Република Ливан, от друга страна, във връзка с удължаването на срока на валидност на приоритетите на партньорството между ЕС и Ливан, докато ЕС и Ливан приемат нови актуализирани съвместни документи (COM(2021)0406),
  - като взе предвид съвместното изявление на 38 държави — членки на ООН, в т.ч. Франция, Германия и Италия, представено на заседанието на Съвета на ООН по правата на човека на 7 март 2023 г., в което се призовава за международна мисия за установяване на фактите, която да разследва експлозията,
  - като взе предвид четирите Женевски конвенции за статута на бежанците от 1949 г. и допълнителните протоколи към тях, ратифицирани от Ливан,
  - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че според Световната банка Ливан преживява от 2019 г. насам една от трите най-тежки икономически и финансови кризи в света от средата на 19-и век до днес; като има предвид, че на 17 октомври 2019 г. избухнаха масови протести и че протестиращите призоваха за дълбоки икономически и политически реформи за справяне с корупцията; като има предвид, че ливанската лира е загубила над 90 % от стойността си от 2019 г. насам и че повечето вложители все още нямат достъп до собствените си спестявания;
- Б. като има предвид, че Риад Саламех, управител на Централната банка на Ливан от 1993 г., е обект на международна заповед за арест, издадена през май 2023 г. по искане на Франция и Германия по обвинения в изпиране на пари, измама,

- фалшифициране, присвояване и участие в престъпно сдружение; като има предвид, че той е обект на разследване за тези престъпления в пет европейски държави; като има предвид, че на 22 май 2023 г. служебното правителство на Ливан се събра, за да обсъди неговия случай, и не взе решение;
- В. като има предвид, че на 4 август 2020 г. пристанището в Бейрут пострада от най-голямата неядрена експлозия в света досега, при която бяха убити над 220 души, сред които и над 20 граждани на ЕС, 7000 души бяха ранени, 300 000 души бяха разселени, а 74 000 домове бяха унищожени или повредени; като има предвид, че от 2013 г. насам в пристанището са били складираните 2750 тона амониев нитрат за военни цели; като има предвид, че според Федералното бюро за разследване на САЩ взривилото се количество амониев нитрат е било 500 тона, тоест една част от първоначално складираните 2750 тона, което показва, че по-голямата част от веществото е било преместено преди експлозията;
- Г. като има предвид, че според публикувани във вестник „Гардиън“ независими разследвания съществуват солидни връзки между дружеството, внесло 2750 тона амониев нитрат за военни цели в пристанището на Бейрут, и сирийско-руския бизнесмен Джордж Хасвани, който е обект на санкции от страна на ЕС за подкрепа на репресиите срещу сирийския президент Башар ал Асад от 2015 г. насам; като има предвид, че стопанската дейност на г-н Хасвани е регистрирана в същия ден и в същата „готова фирма“ в Обединеното кралство като дружеството, внасящо амониевия нитрат; като има предвид, че режимът на Асад е използвал амониевия нитрат за производство на контейнери, пълни с експлозивен материал, за да обстрелва през последното десетилетие населението на собствената си страна с към 82 000 варелни бомби, като по данни на Сирийската мрежа за правата на човека са убити най-малко 11 087 цивилни, сред които 1821 деца;
- Д. като има предвид, че националното разследване на експлозията, ръководено от съдията Тарек Битар, беше възпрепятствано от ливанските органи, като например министерствата на финансите, на правосъдието и на вътрешните работи, прокуратурата и членовете на парламента на Ливан, които често имат сходни политически връзки; като има предвид, че съдията Битар беше бил подложен на интензивна кампания за оклеветяване в медиите, контролирани от обвиняемите, които разпространиха множество неверни твърдения;
- Е. като има предвид, че на 2 юли 2021 г. съдията Битар поиска от Парламента да снесе имунитета на трима от своите членове, за да могат те да бъдат обвинени в престъпна небрежност и вероятни намерения за убийство във връзка с експлозията на пристанището поради тяхната отговорност като министри по време на съхранението на опасния материал; като има предвид, че двама от обвинените бивши министри впоследствие бяха преизбрани и понастоящем заседават като членове на парламента; като има предвид, че мнозинството в парламента на Ливан не отне имунитета им от юни 2023 г.;
- Ж. като има предвид, че министърът на финансите е свързан със същата политическа партия, чиито политици са внесли над 25 правни жалби за дисквалифициране на съдията Битар и на съдията, който е потвърдил компетентността на г-н Битар; като има предвид, че министърът на финансите публично заяви, че няма да

- подпише съдебните назначения, необходими за продължаване на разследването;
- З. като има предвид, че на 25 януари 2023 г. прокурорът разпореди освобождаването на всички заподозрени лица, задържани под стража в досъдебното производство, без справедлив процес; като има предвид, че и съпругата му е била сред обвинените от съдията Битар лица, но е освободена само след няколко дни; като има предвид, че прокурорът се назначава от Висшия съдебен съвет, който от своя страна се назначава предимно от правителството; като има предвид, че Адвокатската колегия на Бейрут, Асоциацията на ливанските съдии и Ливанската коалиция за независимост на съдебната власт считат това освобождаване за незаконно;
- И. като има предвид, че през декември 2020 г. министърът на вътрешните работи публично заяви, че няма да разпореди на силите за сигурност да арестуват обвинените бивши министри въпреки заповедта на съдията Битар;
- Й. като има предвид, че нито едно национално разследване не посочи лица, заподозрени в убийствата, предшествали и последвали експлозията на пристанището; като има предвид, че според доклад на HRW от февруари 2022 г. националните органи са проявили груба небрежност и са извършили пропуски и процедурни нарушения в множество политически чувствителни разследвания на убийства, свързани с експлозията; като има предвид, че полковник Жозеф Скаф, бивш директор на отдела за борба с наркотиците на пристанището, който през 2014 г. предупреди висшестоящите си за опасността от съхраняването на химикалите, беше убит през 2017 г.; като има предвид, че Джо Беджани, който фотографира хангара с опасните вещества преди и след експлозията, беше убит и че телефонът му беше откраднат през декември 2020 г.; като има предвид, че Локман Слим, активист и издател, беше убит през февруари 2021 г., 10 дни, след като обвини Хизбула, че предоставя амониев нитрат на режима на Асад;
- К. като има предвид, че в съвместно изявление от 7 март 2023 г. пред Съвета на ООН по правата на човека 38 държави, включително 24 държави — членки на ЕС, осъдиха възпрепятстването и намесата във вътрешното разследване на Ливан и призоваха за продължаване на разследването;
- Л. като има предвид, че в доклад, публикуван от неправителствената организация за борба с корупцията „Инициатива за прозрачни икономики“ на 5 май 2023 г. и на сайта EU Observer на 27 май 2023 г., беше констатирано разхищение на средства на ЕС и недостатъчно намаляване на риска от измама по отношение на 30 милиона евро от средствата на ЕС за 16 съоръжения за управление на твърди отпадъци в рамките на програмите ARLA (помощ за рехабилитацията на ливанската администрация) и SWAM (модернизиране на капацитета за управление на твърди отпадъци в Ливан);
- М. като има предвид, че след Арабската пролет и народния бунт в Сирия през 2011 г. режимът на Асад започна кампания на брутални репресии срещу собствения си народ, като изби над половин милион души и изсели почти половината от цялото си население, в резултат на което 6 милиона души станаха бежанци, а 7 милиона души бяха вътрешно разселени;

- Н. като има предвид, че в този контекст милиони сирийци избягаха в съседни държави, около 1,6 милиона от които — в Ливан; като има предвид, че ливанският народ прие тези бежанци въпреки собствените си икономически и политически затруднения; като има предвид, че режимът на Асад, с пряка военна подкрепа от Иран и Русия, както и от Хизбула, се задържа на власт в Дамаск;
- О. като има предвид, че ЕС е най-големият донор на хуманитарна помощ за сирийските и палестинските бежанци в региона, включително в Ливан; като има предвид, че изграждането на училища, болници и инфраструктура за осигуряване на минимален стандарт на живот на бежанците помогна на региона да преодолее многобройните предизвикателства, свързани с приемането на бежанци;
- П. като има предвид, че едновременно с това ЕС финансира инфраструктурата на Ливан, като например канализационната система и вноса на основни храни, например зърнени култури, и значително увеличи хуманитарната си подкрепа за Ливан след кризата от 2019 г.;
- Р. като има предвид, че сирийските бежанци бяха погрешно обвинени за настоящата икономическа и политическа криза в Ливан въпреки ендемичната корупция и лошото финансово управление в самия Ливан;
- С. като има предвид, че според докладите на HRW много сирийски бежанци при завръщането си в Сирия са изчезнали или са били подложени на изтезания или убити; като има предвид, че режимът на Асад не предостави ефективни гаранции за безопасното завръщане на сирийските бежанци и за това те да се ползват от основните си права, като например правото тяхната собственост да им бъде върната, и че вместо това тази собственост се заграбва и се продава на служители на режима;
1. осъжда най-категорично липсата на напредък в борбата на Ливан срещу корупцията и безнаказаността от началото на икономическата криза през 2019 г. и експлозията в пристанището; настоятелно призовава Съвета да използва рамката на ЕС за санкции срещу Ливан, създадена през юли 2021 г.; призовава за целенасочени санкции от страна на ЕС срещу пет лица, а именно бившият министър-председател, ръководителя на държавната сигурност, министъра на финансите и двамата бивши министри на благоустройството, наблюдаващи пристанището, предвид тяхната роля в експлозията на пристанището и възпрепятстването на разследването и на принципите на правовата държава;
  2. настоятелно призовава държавите членки да създадат международна коалиция преди сесията на Съвета на ООН по правата на човека през октомври 2023 г. и да призоват за създаването на международна независима анкетна комисия относно експлозията в пристанището на Бейрут;
  3. припомня особената отговорност на всички политически фракции в настоящата криза; настоятелно ги призовава най-накрая да подкрепят и защитят исканията на ливанския народ;
  4. осъжда произволното временно разпускане на ливанския парламент от страна на неговия председател между октомври 2022 г. и май 2023 г. в нарушение на

Конституцията на Ливан, в която се посочва, че парламентът следва да заседава до избирането на президент; подчертава съществената роля на ливанския парламент в демократичния живот на страната;

5. изразява дълбока загриженост от допълнителния институционален вакуум, създаден поради липсата на президент от октомври 2022 г. насам; призовава за възможно най-бързо избиране на ливански президент и за възможно най-скорошно назначаване на министър-председател и на правителство, за да се възстанови доверието в ливанската държава;
6. приветства ключовата роля на Ливан в приемането на сирийски бежанци след сирийското въстание през 2011 г.; изразява обаче дълбока загриженост от дирижираното от Бейрут репатриране на сирийски бежанци обратно в Сирия; отново заявява, че Сирия не може да се счита за държава на безопасно връщане; осъжда сирийския режим за изтезанията и лишаването от свобода, на които се подлагат завръщащите се бежанци; подчертава, че в дългосрочен план следва да се разглежда единствено доброволното, безопасно и ненакърняващо достойнството завръщане на сирийските бежанци и че понастоящем режимът на Асад не отговаря на условията за такова връщане; призовава Ливан да спазва обичайните принципи на разграничаване, пропорционалност и предпазливост; с цел да се подкрепят всички лица, които са били преследвани в Сирия, изисква всички сирийски бежанци да бъдат регистрирани в специален списък, за да имат достъп до по-ефективна помощ, предоставяна чрез международна солидарност, и да се гарантира, че помощта наистина достига до най-нуждаещите се;
7. настоятелно призовава ливанския парламент да приеме ново законодателство, за да гарантира независимостта и безпристрастността на съдебната система в съответствие с международните стандарти; изразява съжаление, че това законодателство, което в първоначалния си вид, предложен през 2018 г., е било в съответствие с международните стандарти, впоследствие е станало неефективно чрез изменения;
8. настоятелно призовава органите да сътрудничат изцяло на съдията Битар, който ръководи разследването на експлозията на пристанището; решително осъжда културата на безнаказаност, процъфтяваща в Ливан; изразява загриженост от опитите за сплашване на независими членове на гражданското общество чрез различни средства; отбелязва, че жертвите и техните семейства не трябва да чакат повече да бъде въздадено правосъдие;
9. приканва Комисията и Европейската прокуратура да разследват случая на предполагаема злоупотреба със средства на ЕС за съоръжения за управление на отпадъци; подчертава, че ЕС следва да наблюдава проектите и да предоставя финансирането на траншове и след независими проверки за всеки етап от съответните проекти, за да компенсира високия риск от корупция в Ливан; подчертава колко е важно да има надеждни експерти, които да извършват надлежна проверка на изпълнителите с ясни цели, йерархия на отчетност и сведени до минимум конфликти на интереси; призовава за по-строги мерки за борба с измамите, включително чрез платформи за подаване на сигнали за нередности; призовава ЕС и неговите партньори да публикуват всички съответни

документи, позволяващи независим контрол от страна на гражданското общество; подчертава, че тези стандарти и най-добри практики следва да бъдат споделяни от всички международни донори, които желаят да помогнат на Ливан;

10. призовава за това цялата икономическа помощ на ЕС да зависи от ефективното прилагане на реформи, насочени към повишаване на прозрачността и демократичните практики в рамките на институциите; призовава за това хуманитарната помощ да продължи да бъде предоставяна на ливанското население и на бежанците при строг контрол;
11. предвид тежките условия на място, отново призовава Комисията и държавите членки да продължат да предоставят хуманитарна подкрепа, и по-специално хранителна помощ и болнични и фармацевтични материали;
12. призовава за своевременното назначаване на нов управител на ливанската банка и за установяването на независим одит с цел установяване на неизправности и започване на адекватно съдебно преследване;
13. призовава Европейския съюз, международната общност и приятелите на ливанския народ да реагират незабавно след предприетите реформи и да подкрепят всички ливански граждани, засегнати от кризите;
14. отново призовава ливанските органи да възобновят преговорите с МВФ възможно най-скоро и да изпълнят предварително поетите ангажименти;
15. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на генералния секретар на ООН, на генералния секретар на Арабската лига и на правителството и парламента на Ливан, и отправя искане текстът да бъде преведен на арабски език.